

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Veriga za zavarovanje miru.

Težko je zavarovati mir zoper napade nanj. Zveza narodov v Ženevi je dobila od svojega idejnega ustanovitelja, rajnega predsednika ameriških Zedinjenih držav Wilsona nalogo, da zavaruje hram miru v Evropi z močno verigo. Veriga, ki jo je doslej zmogla Zveza narodov, je preslaba, da bi vzdržala premočen naval na hram miru. Položaj je tem nevarnejši, ker sam hram ni bil zgrajen na dovolj močnih temeljih. Vedno močnejša vstaja bojazn, da bi moglo rastoče oboroževanje Evrope dovesti do eksplozije, vsled katere bi hram miru zletel v zrak. Rastoče oboroževanje Nemčije in vpeljava splošne vojaške obveznosti v tej državi dne 16. marca t. l. je to bojazn stopnjevalo.

Evropski državniki in diplomati bi radi oskrbeli za obrambo miru močnejšo verigo. Tvorile naj bi jo kot jekleni členi pakti = pogodbe med posameznimi državami za zagotovitev varnosti in preprečitev vojne. Med najjačje člene te verige naj bi spadala takozvana vzhodna pogodba, to je pogodba, ki naj bi preprečila vsak vojaški napad v vzhodnem delu Evrope, kjer ogroža mir osobito nemška razširjevalnost in osvajačnost. Rusija in Francija bi naj bila najmočnejša člena v verigi vzhodne pogodbe.

Ko je bila končana konferenca v Stresu med Francijo, Anglijo in Italijo, in zasedanje Zveze narodov v Ženevi, ki je s posebno resolucijo obsodila čin Nemčije z dne 16. marca (oboroževanje, splošno vojaško obvezo), je Rusija smatrala, da je ta resolucija prešlaba orožje zoper ogroževanje miru od strani Nemčije, da je torej prišel čas za sklenitev vojaške pogodbe med Francijo in Rusijo. Tako naglo pa to ni šlo, ker so v Franciji nastali nekateri pomisleki pravnega značaja. Po ruskem mišljenju naj bi začela medsebojna pogodba takoj delovati, ko bi ena iz sopogodbenic bila napadena, po francoskem mišljenju pa šele takrat, ko bi napadalca ugotovila Zveza narodov, ki se mora po svojih pravilih v takem slučaju sestati na izredno sejo. Rusija

se je prilagodila francoskemu mišljenju.

Stara težava pri vsaki pogodbi, ki se sklepa med Rusijo in Francijo, pa je vračanje dolgov caristične Rusije. Ko je bil angleški minister Eden nedavno v Moskvi, je baje dobil zagotovilo, da bo sovjetska vlada izplačala tekom 10 let deseti del ruskega dolga Angliji in sicer računane brez obresti. Nekaj sličnega pričakuje tudi Francija, kateri Rusija dolguje 22 milijard frankov (250 milijard dinarjev današnje vrednosti). Ko bodo vse težave premostene, bo rusko-francoska pogodba podpisana.

Jako močan člen v verigi za zavarovanje miru tudi tvori Mala antanta (Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija), ki je zainteresirana ne samo na vzhodni pogodbi, marveč še posebno na podonavski pogodbi, ki naj uredi razmere v Podonavju, kjer ogroža mir madžarski revizionizem (težnja po spremembi mirovnih pogojev) in apetit velike Nemčije po mali Avstriji. Velešile so včasih poskušale. To antanto potisniti ob stran in samovlastno rešiti pereča vprašanja evropske politike. Pred dvema letoma je takšen poskus dovedel do tega, da so se države Male antante strnile v tesnejšo zvezo ter ustvarile stalni svet kot najvišji akcijski odbor. Ker se je tak poskus nedavno ponovil v drugi obliki, je medsebojna zveza postala še tesnejša, tako tesna, da more dotični zunanji minister, ki je predsednik stalnega sveta držav Male antante, podpisati veljavne pogodbe z drugimi državami v imenu vsake izmed treh držav Male antante. Tako je pred nekaj dnevi podpisal zunanji minister Rumunije Titulescu kot predsednik stalnega sveta pogodbo, ki jo je sklenila Čehoslovaška z Argentino v Južni Ameriki. Ob tej nezlomljivi slogi se bodo zlomile vse nakane tistih, ki bi od razdora imeli dobiček. Čim več soodločevanja bodo imele države Male antante, tem večja bo njihova učinkovitost kot mogočnega člena v evropski verigi za zavarovanje miru.

poznal strank, ne opozicije in ne narodnih manjšin. Z novim zakonom bodo odstranjene vse dosedanje stranke in bo zasnovano politično življenje na stanovski podlagi. Kandidatov za parlament ne bodo več imenovalе stranke, ampak posebna volilna komisija, katero bodo tvorili zastopniki občin, javnih ustanov, trgovske, obrtne in industrijske zbornice in kmetijske zadruge.

Centralni odbor ruske sovjetske organizacije MOPR (Mednarodna organizacija pomoči revoluciji) v Moskvi je sklenil nabrati štiri in pol milijona rubljev v podporo inozemskih komunističnih organizacij, katere se odlikujejo v borbi proti kapitalizmu. V teku šestih tednov od 15. marca do 1. maja mora dati vsak delavec, vsak uslužbenec in vsi čini v armadi in v mornarici po 10 kopejk v ta fond za podporo marksizma v inozemstvu. Posebno živahno je delala ta organizacija zadnji čas v Bolgariji. Toda policija ji je prišla na sled. Zajeli so knjižnico organizacije in mnogo listin, iz katerih je razvidno, da so v zadnjih treh letih potrošili v Bolgariji za komunistično agitacijo okrog sedem milijonov levov. Zato so se tamošnji komunisti tako živahno gibal, ker so bili dobro plačani. Denar pač vleče. Tako delajo sovjeti. Na eni strani sklepajo z državami pogodbe in zveze, za hrbtom pa hujskajo na revolucijo. Kdo pri takih razmerah njihovim obljubam še more kaj verjeti? Najboljše bi bilo, da bi si države tako postopanje odločno prepovedale, in, če bi se ponavljalo, vsako zvezo s sovjeti pretrgale.

Ruski sovjeti imajo veden boj z notranjimi sovražniki. Zdaj so prišli na vrsto pomorski oficirji z nemškimi imeni in Nemci sami. Iz Kronstadta pošiljajo stare oficirje, ki so že 17 let služili sovjetom, in iz Petrograda Nemce z družinami v Sibirijo. Poslali so jih že več kot 50.000. Sovjetski listi poročajo, da bivši carski oficirji in Nemci ljubimkajo s fašistično Nemčijo.

**PO SVETU
KATOLIŠKEM**

IZ RAZNIH DRŽAV

V DRUGIH DRŽAVAH.

Sprejem nove ustave na Poljskem in nov volilni zakon. Predsednik poljske

republike je podpisal dne 23. aprila ob prisotnosti vseh ministrov ter zastopstva sejma (parlamenta) in senata novo ustavo, ki je stopila takoj v veljavo. Z novo ustavo, o kateri smo že pisali, se je utrdil na Poljskem režim maršala Pilsudskega. Meseca maja bo sprejet novi volilni zakon, ki ne bo

Sv. Oče evharističnemu kongresu. Ljubljanski škof je poslal sv. Očetu službeno naznanilo o 2. evharističnem kongresu za Jugoslavijo. Od papeževga državnega tajnika kardinala Pacelija je dobil odgovor, v katerem sporoča, da sv. Oče molí za uspeh tega kongresa, da bi rodil najobilnejše sadove